

اجرای برنامه های محیط زیستی در مدرسه لاوان در راستای مسئولیت اجتماعی شرکت پالایش نفت لاوان

ایرج گشمردی^۱، جابر دهقان ابنوی^۲، پیمان شیعی^۳

چکیده

فضای آموزشی کودکان با تمام ویژگی هایش در شکل گیری شخصیت کودکان می تواند نقش موثری را ایفا کند. در طراحی مدارس سبز، به محیط زیست و ایجاد فضای سالم برای دانش آموزان توجه زیادی می شود. نحوه طراحی این مدارس به گونه ای است که کاملاً با اصول صرفه جویی در مصرف انرژی و حفاظت از محیط زیست منطبق می باشد. وزارت آموزش و پرورش مطابق مسئولیت خود، در مصوبات شورای عالی و برنامه درسی ملی برای دانش آموزان پایه ابتدایی، آموزش آشنایی محیط زیست به کودکان گنجانیده است. منطقه حیات وحش جزایر لاوان و شیدور جزء منطقه حفاظت شده محیط زیست می باشند و کودکان جزیره لاوان در محیط زندگی شان خیلی با طبیعت آشنا و ملبوس می باشند. در جزیره لاوان یک مدرسه ابتدایی با حدود ۱۳۰ دانش آموز وجود دارد و شرکت پالایش نفت لاوان، اجرای برنامه های سبز در مدرسه ابتدایی جزیره لاوان را جزء مسئولیت اجتماعی خود دانسته و با برنامه هایی که از سوی اداره حفاظت محیط زیست دریافت داشته و با تلاش و خلاقیت های کارشناسان محیط زیست شرکت، حفاظت و صیانت بیشتری از حیات وحش جزیره لاوان و جزیره شیدور اجرا خواهد کرد.

واژه های کلیدی: مسئولیت اجتماعی، برنامه محیط زیستی، مدرسه، لاوان

^۱. کارشناسی ارشد، رئیس حفاظت محیط زیست، شرکت پالایش نفت لاوان، نویسنده مسئول igashmardi@yahoo.com

^۲. کارشناسی ارشد، کارشناس حفاظت محیط زیست، شرکت پالایش نفت لاوان

^۳. کارشناسی ارشد، کارشناس حفاظت محیط زیست، شرکت پالایش نفت لاوان

۱- مقدمه

کودکان با توجه به شرایط روحی و جسمی خاصی که دارند بیش از هر گروه دیگر سنی نیازمند شرایط محیطی مناسب از نظر امنیت و آرامش می‌باشند. فضای آموزشی با تمام ویژگی‌هایش در شکل‌گیری شخصیت افراد نقش موثری را ایفا می‌کند. همین فضا به طور خاص تر برای رشد کودکان عامل مهمی محسوب می‌شود و می‌تواند تاثیر

مثبتی بر رشد جسمی، عقلی و شکل‌گیری شخصیت کودک داشته باشد

کودکان ذاتاً موجوداتی، زیست دوست و طبیعت خواه متولد شده‌اند. این را به خوبی از حس کنجکاوی آنها در مواجهه با طبیعت و درگیری بی‌باکانه آنها می‌توان مشاهده کرد (فرح پور، ۱۳۸۸). تحقیقات مختلفی در خصوص تاثیرات موثر فضاهای سبز بر شاخصه‌های مختلف رفتاری کودکان وجود دارد (مظفر و دیگران، ۱۳۸۶). فضای سبز یکی از بسترهای مناسبی است که در آنها می‌توان میزان تعامل و مشارکت بچه‌ها را در ارتباط با تصمیم‌سازی‌های محیطی بالا برد. بنابراین موضوع فضاهای سبز به عنوان یکی از فضاهای مورد علاقه کودکان می‌تواند انگیزه آنها را برای مشارکت در امر طراحی بالا ببرد (حامد کامل نیا، سعی حقیر، ۱۳۸۸). در فضای داخلی، وجود گیاهان و ویژگی تنوع‌پذیری عناصر طبیعی بر ارتقاء خلاقیت کودکان تاثیرگذار هستند. مثلاً گیاهان با شکل، رنگ و اندازه گل و برگ گوناگون در فصول مختلف به تنوع فضا کمک می‌کند (شفائی، مدنی، ۱۳۸۹).

در دوره معاصر، متخصصان و برنامه‌ریزان شهری در سراسر دنیا بخصوص کشورهای توسعه یافته توجه ویژه‌ای به مقوله طراحی فضاهای کودکان دارند و طراحی فضاهای تخصصی آموزشی، نگهداری و بازی آنان با دقت و حساسیت بیشتری نسبت به روانشناسی کودک و در نظر گرفتن ویژگی‌های روحی و جسمی کودکان انجام می‌پذیرد. سانسی و چیارلو (۲۰۰۶)، در مقاله‌ای با عنوان "ساکنان و فضای سبز شهری: نمونه موردی شهر بازی"، به بررسی درک فضای سبز شهری و رفتار بازدیدکنندگان از پارک‌ها و باغ‌ها و میزان استفاده از وسایل نقلیه برای رسیدن به پارک‌ها و شهر بازی ایتالیا پرداخته و به این نتیجه رسیده‌اند که در این شهر با وجود اینکه یکی از فقیرترین

شهرهای ایتالیاست، مردم آن درک درستی از میزان دسترسی به پارک و کیفیت آن دارند. (کامل نیا و حقیر، ۱۳۸۸)، در مقاله ای با عنوان "الگوی طراحی فضای سبز در شهر دوستدار کودک"، شهر بم را مورد مطالعه قرار داده‌اند نتیجه به دست آمده نشان می‌دهد که فضاهای سبز در پروژه های دوستدار کودک از جمله فضاهایی است که مورد علاقه کودکان بوده و در شکل دادن به آن دوست دارند دخیل باشند.

۲- آموزش حفاظت از محیط زیست به کودکان

آموزش حفاظت از محیط زیست و داشتن زندگی سبز، درست مانند دیگر آموزش‌ها و تعلیمات برای کودکان از خانه آغاز می‌شود. اما با وجود آموزش دادن به کودکان در خانه، برای اهمیت دادن به محیط زیست و توجه به مشکلات سیاره زمین، کلاس‌های درس و مدارس از همان دوران ابتدایی همراه با فعالیت‌های محیط زیستی برای کودکان بسیار مفید و لازم خواهد بود و تبدیل کردن امر حفاظت از محیط زیست به یک باور ذهنی و عادت تنها راهی است که در نهایت به حفظ محیط زیست می‌انجامد. زمانی که کودکان به مرحله رفتن به مهد کودک یا پیش دبستان می‌رسند در مورد محیط پیرامون خود اطلاعات بیشتری کسب می‌کنند. لذا زمان خوبی است که به کودکان در مورد حفظ محیط زیست توضیحاتی داده شود.

در طراحی مدارس سبز، به محیط زیست و ایجاد فضای سالم برای دانش آموزان توجه زیادی می‌شود. نحوه طراحی این مدرسه به گونه‌ای است که کاملاً با اصول صرفه‌جویی در مصرف انرژی و حفاظت از محیط زیست، منطبق است. در این مدارس کمتر از حد معمول آب مصرف می‌شود و انرژی برق از منابع قابل تجدید به دست می‌آید. به این ترتیب دانش آموزان با زندگی گیاهان آشنا می‌شوند، نسبت به حفاظت از محیط زیست حساس می‌شوند و با شیوه‌های صرفه‌جویی در مصرف انرژی آشنا می‌شوند. در بسیاری از آلودگی‌های زیست محیطی مثل آلودگی هوا، آلودگی آب‌ها و نیز مواردی نظیر از بین رفتن جنگل‌ها و نابودی گونه‌های منحصربه‌فرد گیاهی و جانوری ناشی از ناآگاهی افراد جامعه هستند. لذا آموزش در سطوح مختلف جامعه خواهد توانست جلوی بسیاری از مشکلات زیست محیطی را بگیرد. در این میان مدارس با آموزش به کودکان و نوجوانان می‌توانند در این زمینه تأثیرات گسترده‌ای به جا بگذارند و به فرزندان

اطمینان داد که کوچک ترین اقدامشان بر محیط زیست تاثیر می گذارد و بسیاری از انسانها در سرتاسر جهان، زندگی شان را وقف پژوهش در مورد شیوه های بهسازی و حفظ زمین کرده اند و عضو حرکت های محلی و جهانی برای حفظ محیط زیست می باشند.

پژوهش هایی که اخیرا دانشمندان سوئدی و امریکایی روی ۵۰۰ هزار دانش آموز، انجام داده اند و نتایج آن در مجله «منشور روانشناسی» منتشر شده است، نشان می دهد دانش آموزانی که در مدارس طبیعت تحصیل کرده اند و توانسته اند از محیط محدود کلاس های شان خارج شوند و تجربه لمس طبیعت را پیدا کنند، آثار افسردگی تا ۴۰ درصد کمتر در آنها مشاهده شده و اختلالات روانی تا ۲۰ درصد در آنها کاهش پیدا کرده است. ضرورت استفاده از مدارس طبیعت آنقدر است که وزارت کشور ایالات متحده که مسئول مدیریت پارک های ملی و حیات وحش است، تصمیم گرفته تا بچه های مدارس را بی واسطه بازدید از مناطق حفاظت شده داشته باشند.

۳- برنامه های وزارت آموزش و پرورش

وزارت آموزش و پرورش در راستای رسالت و مأموریت آموزش و پرورش و جهت دهی به رشد همه جانبه دانش آموزان بر پایه تعالیم و دستورات دین مبین اسلام، اهداف دوره ابتدایی براساس: اعتقادی، اخلاقی، علمی و آموزشی، فرهنگی هنری، اجتماعی، زیستی، سیاسی، اقتصادی تعیین کرده است و مدیران، برنامه ریزان و همه افرادی که در تعلیم و تربیت دانش آموزان نقشی بر عهده دارند مکلفند در برنامه ریزی امور، سازماندهی فعالیت ها و انجام وظایف مربوط، به گونه ای اقدام نمایند که تا پایان دوره تحصیلی دستیابی دانش آموزان به اهداف تعیین شده ممکن باشد. در هدف زیستی دوره ابتدایی، اجرای برنامه هایی در حفظ محیط زیست تاکید شده است.

دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش، شاخص هایی برای فضاهای آموزش و پرورش در نظر گرفته اند که نه تنها برای آموزش مورد استفاده قرار می گیرند بلکه باید نیازهای عاطفی و روحی دانش آموزان را هم تامین نمایند. شاخص سرانه فضای سبز در این بحث عبارت است از تقسیم مساحت کل فضاهای سبز مدرسه به تعداد دانش آموزان به تفکیک ۱- هر نوبت و ۲- در مجموع نوبت ها بدست می آید.

برنامه درسی ملی سندی است که نقشه کلان برنامه درسی و چارچوب نظام برنامه‌ریزی درسی کشور را به منظور

تحقق اهداف آموزش و پرورش نظام جمهوری اسلامی ایران تعیین و تبیین می‌نماید. در این برنامه بر:

یادگیری حاصل تعامل خلاق، هدفمند و فعال یادگیرنده با محیط‌های متنوع یادگیری، عمل به حفظ و تعالی محیط‌زیست، میراث فرهنگی و سرمایه‌های طبیعی، ارزش قائل شدن برای مخلوقات هستی و محیط‌زیست، رعایت موازین اخلاقی و معنوی در ارتباط با طبیعت و محیط‌زیست و کمک به حفاظت و توسعه زیست بوم شهری، روستایی و محیط طبیعی در جهت بقا و ارتقاء کیفیت محیط و توسعه پایدار (حفظ رودها، دریاچه‌ها، جنگل‌ها، تالاب‌ها، زیستگاه-های حیات وحش، غارها، چشم‌اندازهای طبیعی و اکوسیستم‌های دریایی، تاکید شده است.

۴- جزیره لاوان

جزیره لاوان از لحاظ تقسیمات کشوری، دهستانی از توابع بخش کیش از شهرستان بندرلنگه و استان هرمزگان می‌باشد. این جزیره در موقعیت جغرافیایی ۵۳ درجه و ۹ دقیقه طول شرقی و ۲۶ درجه و ۴۸/۵ دقیقه عرض شمالی از نصف‌النهار گرینویچ قرار داشته و دارای مساحتی بالغ بر ۷۵/۹ کیلومتر مربع می‌باشد. در لاوان یک روستای فعال به نام لز دارد که در مجاورت آن شرکت پالایش نفت لاوان، شرکت نفت فلات قاره منطقه لاوان، شرکت پخش فرآورده‌های نفتی لاوان، اداره هواشناسی جزیره لاوان، و ... فعالیت دارند. روستای لز که در بخش شرقی جزیره قرار گرفته است و دارای مساحتی در حدود ۵۰ هکتار و ۱۴۰۰ نفر جمعیت می‌باشد.

بر اساس آمار سال ۱۳۶۵ فرهنگ آبادی‌های شهرستان بندرلنگه، از ۲۱۹ نفر جمعیت روستای لز ۱۶۴ نفر معادل ۷۷/۲ درصد درس بالای شش سال قرار داشته‌اند که ۶۱ نفر از آنها باسواد بوده‌اند. بدین ترتیب نسبت باسوادان این روستا به جمعیت بالای شش سال در این سال ۳۷/۲ درصد و نسبت آنها به کل جمعیت روستا ۲۷/۸ درصد است. در سال ۱۳۷۵ روستای لز دارای ۵۴۵ نفر معادل ۸۱/۹ درصد، جمعیت بالای شش سال بوده است که ۴۱۰ نفر از این افراد باسواد بوده‌اند. نسبت این افراد به کل جمعیت بالای شش سال ۷۵/۲ درصد می‌باشد که این نشانگر توجه به سوادآموزی در این روستا است

مدرسه ابتدایی این جزیره به نام دبستان دکتر شریعتی دارای ۱۳۰ دانش آموز است و دانش آموزان دارای پتانسیل خوبی برای فعالیت‌های محیط‌زیستی دارند زیرا در محیط زندگی، با طبیعت و جانوران جزیره همچون لاک‌پشت‌ها، جیبرها و پرستوهای دریایی و ... انس و ارتباط دارند.

۵- شرکت پالایش نفت لاوان

شرکت پالایش نفت لاوان در سال ۱۳۵۵، با ظرفیت ۲۰ هزار بشکه در روز، مورد بهره‌برداری قرار گرفت و اکنون با ظرفیت ۵۵ هزار بشکه در روز به فعالیت خودش ادامه می‌دهد. این شرکت به منظور دستیابی به موفقیت پایدار و تحقق اهداف اقتصادی، اجتماعی و به ویژه زیست‌محیطی تلاش نموده با بهره‌گیری از فن‌آوری‌های روزآمد و با استقرار، ارتقاء و توسعه سیستم‌های مدیریتی نوین از جمله نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست (HSE-MS)، سیستم مدیریت زیست‌محیطی (ISO 14001)، سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی (OHSAS 18001)، سیستم مدیریت کیفیت (ISO 9001) و سیستم مدیریت کیفیت صنایع نفت (ISO TS 29001) و سیستم یکپارچه مدیریت (IMS)، طی پنج سال گذشته بالغ بر ۱۰۰ برنامه یا پروژه جهت نیل به توسعه پایدار در قالب محورهای زیر شامل بهبود مستمر فرآیندها و روش‌ها، بهینه‌سازی منابع و مصرف انرژی، کاهش و حذف آلاینده‌های زیست‌محیطی، ارتقاء سلامت کارکنان، تأمین الزامات و خواسته‌های مشتریان و ذی‌نفعان، ترویج و توسعه فرهنگ بهداشت، ایمنی و

محیط زیست "H.S.E" با تخصیص بودجه لازم به اجرا درآورده و برنامه‌ها و پروژه‌های دیگری را نیز در دست اقدام دارد.

شرکت پالایش نفت لاوان امر خدمت‌رسانی به ساکنین و اهالی جزیره لاوان را همزمان با سایر فعالیت‌های سازمانی به انجام رسانیده و با ایجاد ارتباط موثر با نهادهای دولتی و مردمی در جزیره لاوان خوشبختانه موفق گردیده‌است اقدامات بسیار موثر و قابل توجهی را در جهت ارتقاء وضعیت عمومی لاوان و بهبود ساختار فرهنگی، رفاهی، آموزشی، تفریحی و بهداشتی اهالی از طریق انجام پروژه‌های مختلف عمرانی در جزیره لاوان به اجرا درآورد که از جمله: احداث دبیرستان خلیج فارس بعنوان اولین دبیرستان در جزیره لاوان، تأمین مبلغ ۵۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال برای احداث فضاهای آموزشی، مذهبی و پرورشی، احداث یک باب آزمایشگاه در مدرسه راهنمایی جزیره و تجهیز آن به وسایل آزمایشگاهی و غیره نام برد.

۶- شاخص‌هایی برای انتخاب مدارس سبز محیط زیست

در مدارس سبز به مباحث محیط‌زیست زیاد تاکید می‌شود و شاخص‌هایی که از سوی سازمان حفاظت محیط - زیست و آموزش و پرورش تعریف می‌گردد در آن اجرایی می‌شود. تاکنون در استان هرمزگان بر مبنای گزارش اداره

کل حفاظت محیط زیست هرمزگان حدود ۴۴ مدرسه سبز اجرایی شده است. در سایت اداره کل حفاظت محیط زیست هرمزگان برای مدرسه سبز شاخص هایی زیر تعریف شده است:

۶-۱- اجرای طرح محیط یار

- مشخص نمودن رابط طرح محیط یار در مدرسه
- تعیین محیط یاران مدرسه و ارسال اسامی با مشخصات به اداره کل حفاظت محیط زیست و دریافت کارت محیط یاری
- ارسال گزارشات مصور از فعالیت های محیط یاران در مدرسه به اداره کل حفاظت محیط زیست توسط رابط طرح و ثبت گزارش در سایت محیط یار استان
- همکاری و مشارکت در برنامه های محیط یار استان
- مشارکت در برنامه های نمادین محیط زیست
- همکاری با کارشناسان اداره کل جهت بازدید از مدارس
- برگزاری کلاس های آموزشی لازم در خصوص محیط زیست
- رعایت موارد زیر در سطح مدارس و تهیه گزارش از روند فعالیت ها و ارسال به اداره کل محیط زیست هرمزگان

۶-۲- پایش مصرف انرژی:

- ۱- شناسایی فعالیت های پرمصرف انرژی در مدرسه
- ۲- مشخص کردن مکان های پرمصرف انرژی در مدرسه

۶-۳- جلوگیری از اتلاف انرژی

- ۱- نگهداری پیشگیرانه از تجهیزات، شامل گرم کننده ها و سیستم تهویه
- ۲- حفظ پنجره ها از نور آفتاب برای محدود کردن استفاده از سیستم سرمایشی در کلاس

۶-۴- سیستم روشنایی

- ۱- بررسی روشنایی و رصد کردن مدت زمان روشن بودن چراغ های مختلف طی روز
- ۲- استفاده از نور طبیعی به جای چراغ ها
- ۳- اطمینان از اینکه چراغ کلاس های خالی خاموش است

۵-۶- تجهیزات اداری

- ۱- خاموش کردن وسایل زمانی که استفاده‌های از آنها نمیشود
- ۲- قرار ندادن چاپگرها، دستگاه‌های کپی و ... در حالت آماده به کار
- ۳- پرهیز از روشن گذاشتن کامپیوترها در زمان استراحت طولانی و بیش از ۳۰ دقیقه
- ۴- پرهیز از روشن گذاشتن صفحه نمایش کامپیوتر در صورت عدم نیاز بیش از ۱۰ دقیقه
- ۵- استفاده از پرینترها به صورت مشترک

۶-۶- جلوگیری از اتلاف آب

- ۱- نصب دستگاه ذخیره آب در مکان مناسب
- ۲- اجتناب از بازگذاشتن شیرآب در مواقع غیرضروری (تاکید و آموزش)
- ۳- اجتناب از شستشو با فشار زیاد و شلنگ
- ۴- بررسی مرتب تجهیزات لوله کشی جهت جلوگیری از نشتی

۶-۷- سرویس‌های بهداشتی

- ۱- نصب شیرهای زماندار (خودکار) به طوری که اگر شیر آب از روی بی‌توجهی باز ماند، بعد از مدتی به طور خودکار بسته شود.
- ۲- استفاده از فلاش تانک دو زمانه یا تغییر شناور فلاش تانک تک زمانه

۶-۸- باغچه / فضای سبز

- ۱- انتخاب گیاهانی که با اقلیم و بارندگی منطقه سازگار است.
- ۲- پرهیز از ایجاد باغچه‌هایی که به سرعت خشک میشود.
- ۳- آبیاری در صبح زود یا دیر هنگام شب، برای محدود کردن تبخیر و جلوگیری از سوختن گیاهان

۶-۹- پسماند / بازیافت منابع (سیستم مدیریت و ممیزی پسماند)

- ۱- شناخت منابع مهم تولیدکننده پسماند
- ۲- تعیین کمیت و ترکیب پسماند
- ۳- تمرکز بر کاهش زباله

۶-۱۰- کاهش زباله

- ۱- برنامه زمان‌بندی کاهش زباله
- ۲- سفارش مواد مطابق با نیاز مدرسه، در به حداقل رساندن پسماند

- ۳- نگهداری و تعمیر تجهیزات در اولویت نسبت به تعویض آن
- ۴- استفاده از محصولات قابل تعویض به جای انواع دورریختنی
- ۵- محدود کردن استفاده از محصولات بسته‌بندی
- ۶- استفاده نکردن از لیوان‌های یکبار مصرف تا حد امکان (کاغذی و پلاستیکی)

۶-۱۱- تفکیک زباله

- ۱- تفکیک کاغذ
- ۲- تفکیک شیشه
- ۳- تفکیک بطری‌های پلاستیکی
- ۴- تفکیک قوطی‌های فلزی
- ۵- تفکیک پسماندهای آلی (خوراکی)
- ۶- تفکیک سایر پسماندها
- ۷- تشخیص ظروف از روی رنگ، برچسب یا علامت برای انواع مختلف پسماند
- ۸- بررسی امکان فروش زباله‌های تفکیک شده به بازیافت‌کنندگان (کاغذ، مقوا، پلاستیک، فلزات، شیشه، پسماند آلی)

۶-۱۲- کاهش اثرات زیست محیطی

- ۱- نسوزاندن زباله در فضای بیرونی، پراکنده نکردن آنها در طبیعت و یا دفع کردن آنها
- ۲- انتخاب محصولاتی که حداقل آلودگی و حداکثر پایداری را دارند
- ۳- جایگزینی ظروف یکبار مصرف گیاهی با انواع پلاستیکی و کاغذی آن
- ۴- بازیافت وسایل برقی و الکترونیکی و اهداء وسائل غیر لازم که هنوز قابل استفاده هستند به جوامع محلی

۶-۱۳- کاهش و بهبود مصرف کاغذ (شناسایی میزان مصرف کاغذ)

- ۱- بررسی مصرف کاغذ به صورت ماهیانه
- ۲- محاسبه میزان مصرف کاغذ به صورت ماهیانه

۶-۱۴- بهبود سیستم مصرف کاغذ:

- ۱- استفاده از دو روی کاغذ
- ۲- استفاده از گزینه چاپ از دوطرف دستگاه کپی و پرینتر

۳- کاهش حاشیه‌های کاغذ

۴- استفاده از پاورپوینت در جلسات درس به جای پرینت کاغذی

۵- استفاده از قسمت‌های سفید کاغذ استفاده شده

۶- استفاده از کاغذ بازیافتی

۷- محدود کردن استفاده از کپی و پرینت رنگی

از آن: مزاحم و حفاظت صداهای ایجاد از سلامت افراد و جلوگیری ۶-۱۵- صدا (هدف،

۱- کاهش صدا در سطوح مختلف

۲- تنظیم صدای زنگ تلفن‌ها بر روی صدای پایین

۳- صحبت کردن با صدای آرام

۴- قانون بیصدا کردن تلفن‌های همراه معلمان محترم در مدرسه

۵- اطلاع دادن به افراد از اثرات دراز مدت سلامتی تحت تأثیر آلودگی صوتی

۶- نمایش پوسترهایی در معرض دید افراد جهت ارتقاء آگاهی آنان

کارشناسان واحد محیط زیست شرکت پالایش نفت لاوان علاوه بر شاخص‌های بالا، اقدامات دیگری نیز برای

اجرای مدرسه سبز برنامه ریزی کرده اند :

۱- نقاشی بر روی دیوار مدرسه (شکل‌های از لاک‌پشت، پرستوهای دریایی، جیر، جزیره لاوان و جزیره

شیدور)

۲- استفاده از انرژی خورشیدی برای روشنایی یک کلاس

۳- استفاده از انرژی خورشیدی و بادی برای روشنایی یک کلاس

۴- آشنایی دانش‌آموزان از زندگی حیوانات با دعوت از کارشناسان اداره محیط‌زیست

۵- نمایش فیلم‌های محیط‌زیستی

۶- در اختیار قرار دادن شعرهای محیط‌زیستی به دانش‌آموزان

۷- نصب پوسترهای محیط‌زیستی بر روی دیوار کلاس‌ها و راهروها

۸- تهیه حداقل یک عدد تی شرت با مشخصه محیط‌زیستی برای دانش‌آموزان

۹- بسیج کردن دانش‌آموزان جهت فعالیت‌های محیط‌زیستی در مناسبت‌های مرتبط

۱۰- آموزش اولیه کشاورزی (بصورت تئوری و عملی) توسط کارشناس کشاورزی

۱۱- برگزاری کلاس‌های کاردستی (تهیه لوازم)

۱۲- آشنایی با اصول اولیه هواشناسی توسط کارشناس مربوطه

۱۳- برگزاری کلاس‌های محیط زیستی، انرژی‌های تجدیدپذیر

۷- نتیجه گیری

کودکان با توجه به شرایط روحی و جسمی خاصی که دارند بیش از هر گروه دیگر سنی نیازمند شرایط محیطی مناسب از نظر امنیت و آرامش می‌باشند. فضای آموزشی با تمام ویژگی‌هایش در شکل‌گیری شخصیت افراد نقش موثری را ایفا می‌کند. در طراحی مدارس سبز، به محیط‌زیست و ایجاد فضای سالم برای دانش‌آموزان توجه زیادی می‌شود. نحوه طراحی این مدرسه به گونه‌ای است که کاملاً با اصول صرفه‌جویی در مصرف انرژی و حفاظت از محیط‌زیست منطبق است. در این مدارس کمتر از حد معمول آب مصرف می‌شود و انرژی برق از منابع قابل تجدید به دست می‌آید. به این ترتیب دانش‌آموزان نسبت به حفاظت از محیط‌زیست حساس می‌شوند و با شیوه‌های صرفه‌جویی در مصرف انرژی با زندگی گیاهان آشنا می‌شوند.

در جمهوری اسلامی ایران، طبق اصل ۵۰ قانون اساسی، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌شود و وزارت آموزش و پرورش نیز در مصوبات شورای عالی و برنامه درسی ملی برای دانش‌آموزان پایه ابتدایی، دستوراتی برای آموزش محیط زیست به کودکان که می‌تواند ساختار پایه‌ای برای جامعه ایجاد کند، گنجانیده است. منطقه جزیره لاوان و جزیره شیدور از لحاظ محیط-زیستی جزء منطقه حفاظت شده حیات وحش می‌باشد و کودکان جزیره لاوان در محیط زندگی‌شان خیلی با طبیعت آن آشنا و ملبوس می‌باشند. در جزیره لاوان یک مدرسه ابتدایی با حدود ۱۳۰ دانش‌آموز وجود دارد و شرکت پالایش نفت لاوان، اجرای برنامه‌های سبز در مدرسه ابتدایی جزیره لاوان را جزء مسئولیت اجتماعی خود دانسته و با برنامه‌هایی که از

سوی اداره حفاظت محیط زیست دریافت داشته همراه با تلاش و خلاقیت های کارشناسان محیط زیست شرکت، حفاظت و صیانت بیشتری از حیات وحش جزیره لاوان و جزیره شیدور اجرا خواهد کرد.

منابع

- ۱- فرح پور، بختیاری، هیوا، ۱۳۹۳، باغ کودک هزاره سوم، پایان نامه کارشناسی ارشد منظر، دانشگاه شهید بهشتی
- ۲- مظفر، فرهنگ؛ باقر، محمد و عظمتی، حمیدرضا، ۱۳۹۲، نقش فضاهای باز محله در رشد و خلاقیت کودکان، فصلنامه باغ منظر، سال چهارم، شماره هشتم، ۷۲-۵۹
- ۳- شفائی، مینو، مدنی، رامین، ۱۳۹۳؛ اصول طراحی فضاهای آموزشی کودکان براساس مدل خلاقیت، نشریه فناوری آموزشی، سال چهارم، شماره سوم
- ۴- قاسملویی، ستاره، احدی، پریسا، ۱۳۹۴، تاثیر فرم، ساختار و فضای سبز در ایجاد حس امنیت در طراحی فضای دوستدار کودک، کنفرانس بین المللی معماری، مهندسی سازه و محیط زیست
- ۵- مسیب زاده، سالار، سیدالماسی، مهدی، ۱۳۹۰، نقش خلاقیت معمارانه در طراحی فضاهای کودک محور، اولین همایش منطقه ایی طراحی خلافانه معماری
- ۶- دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش، مجموعه مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش (مصوبات کلی و عمومی)، ۱۳۹۱
- ۷- وزارت آموزش و پرورش، برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۱
- ۸- روزنامه اعتماد- شماره ۳۳۰۰- مورخ ۹۴/۵/۴ صفحه ۱۳
- ۹- شرکت پالایش نفت لاوان، ۱۳۸۶، طرح جامع مدیریت پسماندهای جزیره لاوان، سازمان تنظیف و بازیافت مواد شهرداری شیراز

- 10- www.amoozak.org
- 11- www.ketabak.org
- 12- www.robabnaz.persianblog.ir

Lavan school environmental programs based on social responsibility By Lavan Oil Refining CO.

Iraj Gashmardi¹
Jaber Dehghan Abnavi²
Peyman Shiati³

Abstract

Learning environment where children can play an effective role in shaping the personality of the child. Green school design, great attention to the environment and creating a healthy environment for the students. These schools are designed in a way that is fully consistent with the principles of energy conservation and environmental protection. Ministry of Education in accordance with its responsibilities, the High Council and the National Curriculum for primary grade students, teaching children has incorporated knowledge of the environment. Wildlife area of Lavan and Shidvar Islands are protected area and children Lavan Island in their living environment and notions are very familiar with nature. In Lavan Island, there are about 130 students in an elementary school and Lavan Oil Refining Company, knows as part of their social responsibility for implementing green programs in primary schools and with programs that received by the Department of Environmental Protection and environmental experts with effort and creativity, greater protection and preservation of wildlife and the island of Lavan Island Shidvar Island will run.

Keywords : Social Responsibility, Environmental Programs, school, Lavan

¹ . the head of Environmental Protection, Lavan Oil Refining Company igashmardi@ yahoo.com

² . Expert of Environmental Protection, Lavan Oil Refining Company

³ . Expert of Environmental Protection, Lavan Oil Refining Company